

SZTE hírek > Híarchívum > 2019. Április

Hét határon át – az SZTE Egyetemi Tavasz vendége az 50 évét ünneplő Kaláka együttes

2019. április 17.

Kihagyhatatlan koncert a „Kaláka 50 – Hét határon át”! A Kossuth és Prima Prémium-díjjal kitüntetett, 1969-ben alakult együttes fél évszázada gyarapodó daltermésének legédesebb darabjait nyújtja át ajándékként az SZTE Egyetemi Tavasz fesztivál közönségének. A jubileumi turné, a versek és dalok titkairól is kérdeztük a Kaláka zenekar vezetőjét, Gryllus Dánielt.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

– Különösen **megtisztelőnek tartjuk, hogy a Szegedi Tudományegyetem partner abban, hogy megajándékozassuk a jubileumi koncertünkkel az Egyetemi Tavasz fesztivál közönségét** – hangsúlyozza a Kaláka (<http://www.kalaka.hu/>) együttes vezetője, *Gryllus Dániel*. – **Az utóbbi tíz évben ugyanis nem léptünk föl magyarországi egyetemen, úgy emlékszem.** A megalakulásunkat követő időszakban, vagyis a hatvanas, hetvenes és nyolcvanas években, mint fiatal együttes, rendszeresen játszottunk egyetemi rendezvényeken. Például Szegeden az akkori Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán. De ugyanígy Egerben, Szombathelyen vagy Nyíregyházán, Debrecenben is **bekerültünk a főiskolai, egyetemi körforgásba.** Ezek a helyszínek az utóbbi években kimaradtak az életünkéből. Talán azért, mert az egyetemi kulturális életben a hallgatókhoz közelebbi életkorú művészeket hívnak, illetve saját korosztályukból választódnak ki a meghívott zenészek. És azt hiszem, ez így természetes.

– Ötven év terméséből, több mint ezerszáz dal, tíz költő versei közül válogatva alakult ki a „Kaláka 50 – Hét határon át” koncertsorozat másfél órás programja, amelyet kétszer hét határmenti városban mutatnak be. Így arra is emlékeztetnek, hogy például a Délvidéken 1973-ban, Erdélyben 1980-ban járt először a Kaláka? – Így is hangsúlyt adunk annak a gondolatnak, amit Kányádi Sándor úgy fogalmazott meg, hogy „... **onnan nézve, ahonnan én származom, ti vagytok határon túl**”. Vagyis nincs hét-nyolc féle magyarság, hanem **egy magyarság van, amelynek csápjai kinyúlnak** Ausztráliától Argentínáig, de ugyanazt a kultúrát és nyelvet találjuk meg, s ugyanazt a Kalákát hallgatják – fogalmaz Gryllus Dániel. – *Petőfi Sándortól Kiss Annáig tíz költő tíz versét mutatjuk be, majd egy-két új nótát és gyerekdalokat is játszunk.* Mindegyik koncertre **más vendéget hívunk**, így aztán mindegyik koncert eltér a korábbtól és a következőtől. Például az alapító tagunk, *Mikó István* Sopronban, aztán *Palya Bea* Miskolcon lépett velünk közönség elé. **Szegeden Szirtes Edina Mókust**, Keszthelyen *Sebestyén Mártát*, Pécsen a Szélkiáltó együttest **kérjük közös koncertezésre**. E sorozatot, az ünnepi szezont egy új lemezzel zárjuk.

– A gyerekvers miért kap kitüntetett helyet a koncert-sorozatban?
– **Nincs külön gyerekvers és felnőttvers, csak jó vers van** – valljuk Kányádi Sándor szavaival. Így gondoljuk ezt a dalokról is. Néhányan persze azt hiszik, hogy „szóvicceket kell gyártani” gyerekversként. Szó sincs erről! **A gyerekek a vers ritmusát, lüktetését, a játékosságát figyelik**, a vers tartalmát másképpen, nem úgy értik, mint egy felnőtt. Ez fordítva is igaz: **egy felnőtt számára is élvezetes és értékes például Börönd Ödön, Tamkó Sirató Károly** megzenésített verse...

– Milyen közönségre számítanak Szegeden?

– **A mi közönségünk** – ugyancsak Kányádi Sándorral szólva –: „...**a karon ülőtől a botra támaszkodóig...**” **terjed**. Gyerekkorukban a mai egyetemisták egy része bizonyára hallgatott Kaláka-dalokat. Lehetséges, mert tapasztaltuk már, hogy a szülei ellen lázadó, az ország aktuális politikai problémáival szembe fordított ellenpontjaként saját

stílusát kialakító ifjú, immár felnőttként, ismét rátalál a Kaláka által *Arany Jánostól, József Attilától, Radnóti Miklóstól*, vagy éppen *Kányádi Sándortól* kiemelt üzenetre. És persze olyan emberek történeteiről is hallottunk, akik felnőtt korukban ismerték meg a dalainkat, megzenésített verseinket. A

közönségünk nagyon sokszínű. Köztük van, akit például Villon balladáit, vagy akit a Petőfi költemény, vagy éppen a gyerekversek vonzzanak hozzánk. **Reméljük, a jubileumi koncertünkön együtt lesz mindenki, aki a Kaláka vonzáskörébe tartozva megtalálja itt az élményt és a lelki táplálékát!**

– Jubileumát azzal is emlékeztetessé teszi a Kaláka, hogy például Kányádi Sándor és Kiss Anna költészete előtt külön koncerten tiszteleg. De az együttes a diaszpórában élők számára is elviszi dalait, s ezzel a magyar líra nagyjait. A versírók közül József Attila kitüntetett szerepű-e Kalákáéknál?

– Arany János nélkül nincs Kaláka koncert, bár a jubileumi sorozatunkat Arany 201 címmel a Pesti Vigadóbeli programmal már lezártuk 2018 márciusában. **József Attilának valóban nagyon sok versét megzenésítettük, ezek egy részéből önálló lemezt adtunk ki. A Hangzó Helikon sorozatban** például *Jeszenyin*, *Villon*, *Szabó Lőrinc*, *Kiss Anna* megzenésített verseivel is jelentkeztünk. Fontos számunkra József Attila, különösen Szegeden – nemrégiben gimnazistáknak mutattuk be József Attila-műsorunkat az Agorában –, és a magyar költészet napján – idén például Csepelen, Somorján énekeltük József Attila verseit –, a születésnapján.

– Nem a stílusa, hanem a műfaja jellemzi a Kalákát – szokták mondani. Hogyan születik meg a dallam a vershez? Mi az a többlet, ami miatt még felejthetetlenebb lesz így a költő, a zenész és az előadóművész alkotása?

– **Minden versnek és dalnak külön története van.** Nem egy kaptafára készülnek a nóták: **sokféle stílust és hatást építünk be a dalokba.** Például József Attila Születésnapomra (<https://www.youtube.com/watch?v=V9g4thPehYo>) című verse egy francia sanzon dallamán szólal meg, amelyben a játékosság és a keserűség keveredik. Hasonló a 70-es években született régi nótánk, a Tudod, hogy nincs bocsánat... (<https://www.youtube.com/watch?v=XrPRObnXdsA>) A táncos lüktetésű dallam ellenpontoszza József Attila bonyolult és összetett mondanivalóját. De távol-keleti ihletésű zenét tartottunk illendőnek az Indiában, hol éjjel a vadak ... (<https://www.youtube.com/watch?v=SnUQxaW76nl>) című verséhez. Máskor magyar népzenei ihletésű a dallam... Mert azt a stílust igyekszünk kibontani a zenével, amelyen gondolatokat bennünk ébreszt a vers.

– *Adventtel kezdődött a turné, húsvét után érkezik a Szegedi Tudományegyetem fesztiváljára...*
 – ...A nagyhéten, a húsvét előtti héten nem szoktunk koncertezni. Így alakult – néz vissza *Gryllus Dániel*.
 – Minden hónap utolsó szombatján koncertezünk a Marczipányi Téri Művelődési Központban, de ha ez nagyszombatra esett, akkor elhalasztottuk a fellépést... Húsvét után viszont aktivizálódunk, Szegedre érkezünk...

*

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán, Beregszászon már turnézott a Kaláka (<https://www.youtube.com/watch?v=cS8PeVzCp7M>) 2019. januárjában. Ugyanis **a „Kaláka 50 – Hét határon át” koncertsorozat Magyarország 7 szomszédos országát is érinti: az ottani és a hazai határmenti városban is föllép a jubiláló együttes.** Így került párba Lendva és Zalaegerszeg, Felsőőr és Sopron, Kassa és Miskolc, Beregszász és Mátészalka, Nagyvárad és Debrecen, Zenta és Szeged, Drávaszög és Pécs.

A népdalokat és a megzenésített verseket előadó **Kaláka** különleges jubileumi évada 2018 novemberében kezdődött és 2019. novemberében – az 1969. november 26-i megalakulásra emlékezve – zárul. Szegedre az Egyetemi Tavasz fesztivál (/sztehirek/2019-aprilis/kiemelt-programok) vendégeként **2019. április 24-én, szerdán 19 órától az SZTE rektori épület (Dugonics tér 13.) dísztermében lép fel** a zenekar, melynek tagjai: *Gryllus Vilmos* (cselló, gitár, koboz, doromb), *Gryllus Dániel* (furulyák, citera, pánsíp, klarinét, tárogató), *Becze Gábor* (nagybőgő), *Radványi Balázs* (mandolin, 12 húros gitár, ukulele, brácsa, kalimba).

Belépőjegy elővételben az SZTE NKI Kulturális Irodában (Szeged, Dugonics tér 13.) és a helyszínen (2200 forint, SZTE diákigazolvánnyal 1900 forint) vásárolható.

SZTEinfo – Újszászi Ilona
Montázs: Bobkó Anna, fotók: Kaláka

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Kövess minket!

Szegedi E...
4.2 E kedvelés

Tetszik az oldal

Az ismerőseid közül te lehetsz az első, akinek ez tetszik.

Hagyomány és újdonság (/sztemagazin/2019/hagyomany-ujdonsag?objectParentFolderId=19413)

2019. január 09.

Mi a szegedi egyetem küldetése? A 2000-ben született 12 karú szegedi universitas kari vezetőinek válaszai az SZTE honlapján a Pillanatfölvétel a dékánoktól interjúsorozatban olvashatóak. Ezekre épül a Szegedi Egyetem Magazin alábbi összeállítása, amely az SZTE 12 karának hasonlóságait, az összetartó és előre vivő erőket villantja föl.

Országos felsőoktatási tanévnyitó ünnepség a Szegedi Tudományegyetemen (/sztetelevizio/2018/orszagos-felsooktatasi?objectParentFolderId=19426)

2018. szeptember 14.